

KOCONOGA KANJA *Buteo lagopus*

Rough-legged Buzzard – one observed on February 1st 1999 in the area where the Rogaška Slatina hillocks begin to turn into high hills – outside till now known lowland wintering quarters in NE Slovenia (E Slovenia)

Koconoga kanja velja v Sloveniji za redkega zimskega gosta in se neredno pojavlja predvsem v nižinah SV dela države [zbrano v SOVINČ, A. (1994): Zimski ornitološki atlas Slovenije. TZS, Ljubljana]. Pa vendar, 1.2.1999 sem se z njo srečal na morda nekoliko nenavadnem mestu, na prehodu gričevja v hribovje. Videl sem jo doma, na obrobju Rogaške Slatine, a še vedno v mestu. Ko sem stopil iz hiše, sem zagledal ujedo, ki je letela proti meni na višini največ 50 metrov. Bila je koconoga kanja *Buteo lagopus*. Tudi sam vtis v letu, ki ga je pustila name, je dal odločno vedeti, da to ni navadna kanja. Letela je počasi s počasnimi zamahi peruti (njeni zamahi so me spominjali na let sive čaplje) in njihov razpon se mi je zdel precej večji kot pri navadni kanji. Kdor dobro pozna navadne kanje (od svetlih do temnih variant), nikakor ne more zamenjati teh dveh vrst, še posebej, če jih opazuje v letu; razlika v obarvanosti perja in splošen vtis sta zelo prepričljiva.

Zdravko Podhraški, Na livadi 16a, 3250 Rogaška Slatina

PLANINSKI OREL *Aquila chrysaetos*

Golden Eagle – a pair and an individual observed at Log pod Mangrtom on July 6th 1999 (Julian Alps, NW Slovenia)

V Logu pod Mangrtom sem 6.7.1999 imel prvič priložnost opazovati planinskega orla v naravi. Ura je bila deset dopoldne, vreme pa jasno in že zjutraj vroče; užival sem v čudovitem razgledu okoliških dvatisočakov in malo pod vrhom Kolovrata (med Jerebico in Mangrtom) zagledal dve veliki ptici. Z daljnogledom sem približno pol ure opazoval, kako sta krožili ob strmi steni gore, poraščene s smrekami. Mojo pozornost je vzbudila zlatorumena barva od kljuna do hrbta, ki jo je sonce še dodatno poudarjalo. Ptici sta nato odleteli za goro proti italijanski strani. Istega dne ob 16.00 uri sem na nebu opazil še enega planinskega orla, ki je krožil na nebu in se izmikal paru kanj *Buteo buteo*, ki sta ga vztrajno napadali. Kljub pozornemu opazovanju v naslednjih sedmih dnevih nisem videl nobenega osebk več.

Ludvik Jakopin, Malo Hudo 2, 1295 Ivančna Gorica

POLOJNIK *Himantopus himantopus*

Black-winged Stilt – two observations at Gajševsko jezero on June 11th (a pair) and June 23rd 2000 (a female and 3 males) (NE Slovenia)

Nanos peska in edina plitvina na začetku Gajševskega jezera, kjer je gnezдила kolonija navadnih čiger, sta letos privabila mnogo gostov, med njimi tudi polojnike. Prvič sva opazila par teh ptic 11.6.2000. Živahno sta se hranila, kar nenadoma pa odletela proti severu v smeri Mure. Polojnika sta bila v letu še bolj nenavadna kot na tleh, saj je os silhuite vdolžna (dolžina nog je dosti daljša od telesa in razpona peruti). Ko sta še nabirala višino, se je prvi nenadoma zasukal in kakor pribra strmoglavil proti otočku. Z enakim manevrom mu je sledil tudi drugi. Tam sta ostala do teme in verjetno naslednjega dne odletela. Kasneje sva izvedela, da so ju dva dneva predtem opazovali v bližini Ormoža, in da je to čas, ko si pari po Panoniji iščejo gnezdišča. 23.7.2000 pa sva na istem mestu opazila skupino štirih polojnikov, ki so se najbrž še selili. Bili so značilno obarvani, drugačni od prvih dveh. Samica z belo glavo je bila izredno velika in košata, obe barvi – črna in bela – pa izredno izraziti. Noge so bile svetlejšje in bolj roznate kakor pri treh samcih. Ti so bili malo manjši, ne tako izrazito kontrastni.

Ana & Gorazd Klemenčič, Ormoška cesta 45, 9240 Ljutomer

KOZICA *Gallinago gallinago*

Common Snipe – creaking of the train's brakes scared a snipe away from the ditch along the railway track – December 4th 1998 near Poljčane (NE Slovenia)

Dne 4.12.1998 sem se z vlakom peljala v Maribor. Pogled skozi okno je razkrival pravo zimsko monotonijo s snežinkami, ki so že od prejšnjega dne počasi prekrivale tla. V Lušečki vasi pri Poljčanah je vlak pričel upočasnjevati pred postajo in škripanje zavor je iz kanala ob progi splašilo kozico. V tistih dveh sekundah, preden mi je ušla izpred oči, jo je izdal dolgi, nezgrešljivi kljun.

Katarina Senegačnik, Gorkičeva 14, 1000 Ljubljana

SLOKA *Scolopax rusticola*

Woodcock – observation of a territorial male on May 12th 1998; possible breeding at raised bog *Sphagno-Piceetum* along Črno jezero near Osankarica, 1200 m a.s.l. (Pohorje Mts., NE Slovenia)

S Tomijem Trilarjem sva se 12.5.1998 odpravila na snemanje petja sov ob Črnem jezeru pri Osankarici (1.200 m n.v.). Po zasmrečenem visokem barju *Sphagno-Piceetum*, ki ga na posameznih delih porašča tudi združba *Sphagno-Pinetum mugii*, sva prilomastila na eno izmed jas sredi smrekovega gozda, poraščenim večinoma s šotnim mahom *Sphagnum* sp. Najino napeto prisluškovanje koconogemu čuku *Aegolius funereus* v tišini pohorskih gozdov je nenadoma prekinilo značilno kruljenje samca

sloke. Pozneje se je oglašil še nekajkrat. Najino osuplost ob spoznanju, da se v pohorskih gozdovih zadržuje sloka, je prekinil koconogi čuk, ki se je ponovno pričel oglašati nekje v daljavi, in pohitela sva za njim. Po meni znanih podatkih in po pogovoru z Lukom Božičem, dobrim poznavalcem Pohorja, sem ugotovil, da je opisano opazovanje sloke prvo na Pohorju, opazovanje teritorialnega samca v ustreznem gnezditvenem času (maj) pa nas nagovarja k možni gnezditvi te vrste na pohorskih visokih barjih. Visoka barja so v alpskem in predalpskem prostoru verjetno slokin glavni gnezditveni habitat. Podatke o opazovanju teritorialnega samca sloke poznamo tudi z visokega barja Šijec na Pokljuki [ŠERE, D. (1992): *Acrocephalus*, 55 (13): 194].

Al Vrezec, Pražakova 11, 1000 Ljubljana

MARSH SANDPIPER *Tringa stagnatilis*

Jezerski martinec – v Škocjanskem zatoku je bil 23.1.2000 opazovan jezerski martinec v zimskem perju v družbi s tremi velikimi škurhi *Numenius arquata*. Gre za prvo zimsko opazovanje te vrste v Sloveniji.

In the early afternoon of 23rd February 2000 I observed, during a short visit of the inland lagoon on the outskirts of Koper on the Slovenian Adriatic coast, a Marsh Sandpiper in winter plumage. Besides three Eurasian Curlews *Numenius arquata*, this was the only wader present in the lagoon. At first sight, the bird resembled a very slender Greenshank *Tringa nebularia*, but was much smaller. I identified the bird with the help of a spectice 30× as a Marsh Sandpiper. During my stay there from 13:00 to 16:00 p.m., the bird fed solitarily in the shallow waters and on the mudflats along the water edge. To my knowledge this is the first winter record of Marsh Sandpiper for Slovenia and the northern Adriatic; besides, the species winters in low and scattered numbers in the southern and southeastern Mediterranean. From the 20th century, appr. 22 records are known for Slovenia with the earliest and latest dates between April 2nd and May 13th during spring and August 4th to 18th during autumn migration, respectively. At Ormož and the Sečovlje Salina, summer visitors were recorded exceptionally on June 17th 1987 and on June 20th 1992 [ŠTUMBERGER, B. (1991): Occurrence of Marsh Sandpiper *Tringa stagnatilis* in Slovenia. *Acrocephalus* 12 (48): 75-80; SOVINČ, A. (1996): Rare bird species in Slovenia in 1994. *Acrocephalus* 17 (75-76): 76-79].

Peter Sackl, Landesmuseum Joaneum, Raubergasse 10, A-8010 Graz

OZKOLJUNI LISKONOŽEC *Phalaropus lobatus*

Red-nacked Phalarope – 1st year individual moulting from juvenile to winter plumage in waste water basins near Ormož on September 2nd 2000 (Drava, NE Slovenia)

Dne 2.9.2000 sem peljal svojega soseda Dejana Bezjaka na njegov prvi ornitološki izlet. Odločil sem se, da mu razkažem bazene za odpadne vode pri Ormožu, ki nas v tem času običajno pozdravijo z obilico ptic. Vendar naju je podoba bazenov nemalo razočarala, saj so bili skoraj brez ptic. Najprej sva se posvetila skupini kozic *Gallinago gallinago* v prvem bazenu, ki so se s svojimi dolgimi kljuni zdele kolegu na moč zanimive. Nato sva dokaj hitro obšla še druge bazene. Ko sva se že odpravljala, sva še enkrat pogledala proti kozicam – med njimi je bil še droben svetel prič, ki se je po svoji zunanosti in vedenju očitno razlikoval od kozic. Ptica se je vrtela okrog svoje osi kot navita in pri tem s svojim tankim kljunom ves čas pobirala drobne žuželke z vodne površine. Bil je seveda ozkokljuni liskonožec na prehodu iz mladostnega v prvo zimsko perje. Le nekaj ur za nama so ga opazovali tudi Borut in Karmen Štumberger ter Jakob Smole. Dne 4.9.2000 sem bil ponovno v lagunah, tokrat s Tadejem Trstenjakom, liskonožec pa je bil še vedno na svojem, že skoraj standardnem mestu. Tudi tokrat se je zadrževal v skupini kozic.

Matjaž Kerček, Kungota 44, 2325 Kidričevo

RIBJI GALEB *Larus ichthyaetus*

Black-headed Gull – third and fourth record for Slovenia (confirmed by the National Rarities Committee): an adult moulting to summer plumage on Ptujsko jezero (Ptuj reservoir) between February 6th and February 8th 1998, and a 2nd year individual in summer plumage in waste water basins near Ormož on June 16th 1998 (Drava river, NE Slovenia)

V zimah 1995/96 in 1996/97 je bilo prvič dokumentirano prezimovanje ribjega galeba v Sloveniji [Božič, L. (1997): Pojavljanje ribjega galeba *Larus ichthyaetus* v Sloveniji. *Acrocephalus* 18 (80-81): 6-13]. Ni mi znano, da bi ribjega galeba v zimi 1997/98 v Sloveniji kdo opazoval. To zimo sem ga na prenočišču galebov na Ptujskem jezeru tri dni zapored naposled opazoval tudi sam. Dne 6.2.1998 je odrasel osebek s približno napol izraženo črnino na glavi pozno popoldne sedel na robu ledu v družbi z okoli 2.500 galebi različnih vrst. Naslednjega dne smo ga na istem mestu opazovali s skupino avstrijskih ornitologov, ki jo je vodil Otto Samwald. Dne 8.2.1998 pa sva isti osebek opazovala s Karmen, praktično do teme. Kolega Al Vrezec iz Ljubljane, ki sva ga srečala drveti vzdolž nasipa, je po najinem mišljenju do ribjega galeba prišel že prepozno. Domnevam, da je opazovani odrasli ribji galeb osebek, ki se je tu pojavjal že v prejšnji zimi. Ker so vsa opazovanja te vrste v Sloveniji iz hladne polovice leta, je nadvse zanimivo prvo poletno opazovanje ribjega galeba dne 16. 6. 1998 v bazenih za odpadne vode pri Ormožu. Drugoletna ptica v poletnem perju se je zadrževala ob koloniji navadnih čiger *Sterna hirundo* in rečnih galebov *Larus ridibundus* in me kmalu nato na višini 20 metrov v smeri Ormoškega jezera preletela. Ker sem ribjega galeba prvič